

Onderzoek Alcohol en Zwangerschap

Maart 2011 - Nieuwsbrief Nr 1

Beste verloskundige en assistente,

Dit is de eerste nieuwsbrief over het onderzoek Alcohol en Zwangerschap. Met deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van alle ontwikkelingen rondom het onderzoek.

Heeft u suggesties voor onderwerpen voor een volgende nieuwsbrief, of heeft u andere opmerkingen? Mailt u dan naar nvanderwulp@stap.nl.

Wilt u meer weten over het onderzoek of over alcohol en zwangerschap? Surf dan eens naar www.alcoholenzwangerschap.nl/professionals/

Deelnemende praktijken

Bent u benieuwd welke verloskundigenpraktijken behalve die van u nog meer meedoen aan het onderzoek? Op dit moment doen er 42 verloskundigenpraktijken mee. De praktijken zijn verdeeld over heel Nederland, met in elke provincie minstens 1 praktijk. Op de landkaart kunt u alle plaatsen zien waarin de 42 praktijken zich bevinden die meedoen aan het onderzoek Alcohol en Zwangerschap.

Werving respondententen

Alle deelnemende verloskundigenpraktijken zijn nu hard bezig met het werven van respondenten. Het is de bedoeling dat iedere praktijk 10 respondenten werft. Dat zijn zwangere vrouwen die alcohol hebben gebruikt sinds ze weten dat ze zwanger zijn, niet meer dan 12 weken zwanger zijn én die mee willen doen aan het onderzoek. Op dit moment zijn er 32 respondenten geworven door 42 verloskundigenpraktijken. Respondenten werven is niet makkelijk!

In de strijd om zo snel mogelijk zo veel mogelijk respondenten te werven liggen er drie praktijken aan kop: Vroedvrouwenpraktijk Van der Hoopstraat in Amsterdam, Aan de Laak in Hoevelaken en Liberis Libenter in Enschede. Zij hebben alle drie 4 respondenten geworven. Aan de Laak is met ongeveer 200 zorgenheden per jaar de kleinste van deze drie praktijken. Wat is de succesformule van Aan de Laak? Lees verderop in de nieuwsbrief het interview met deze kleine praktijk.

Wervingscijfers

- 42 praktijken hebben nu 32 respondenten geworven.
- Van de drie groepen, waarin de praktijken zijn ingedeeld, heeft de groep Mondelinge Voorlichting de meeste respondenten geworven: 17 respondenten. De groep Internet voorlichting en de Controlegroep hebben nu 9 en 6 respondenten geworven.
- In onderstaande tabel staat hoeveel respondenten door hoeveel praktijken zijn geworven

Hoeveel praktijken	Hoeveel respondenten
3 praktijken hebben	4 respondenten geworven
2 praktijken hebben	3 respondenten geworven
2 praktijken hebben	2 respondenten geworven
10 praktijken hebben	1 respondent geworven
25 praktijken hebben	0 respondenten geworven

Wilt u weten hoe goed uw praktijk het doet qua werving? Vanaf 28 maart krijgt u elke week een mailtje met het aantal respondenten dat uw praktijk geworven heeft. Wilt u hier tussentijds inzicht in hebben? Mailt u dan naar nvanderwulp@stap.nl.

Wervingstips

Wat kunt u doen om meer cliënten te werven voor het onderzoek? Hier zijn drie tips om nog succesvoller te werven!

- **Stel de vraag!**
Als een nieuwe cliënt zich aanmeldt bij de praktijk, stelt u (de verloskundige of de assistent) dan letterlijk de vraag: Wilt u meedoen aan ons onderzoek Alcohol en Zwangerschap? Uw cliënt zegt makkelijk 'ja' en daarmee verbindt zij zichzelf aan het onderzoek. Zo is de kans groot dat zij de vragenlijst daadwerkelijk invult!
- **Graag vóór het intakegesprek!**
Vertel aan de nieuwe cliënt dat het de bedoeling is dat ze de vragenlijst vóór het intakegesprek invult. Zo is de kans groter dat uw cliënt nog geen 13 weken zwanger is (en dus aan het onderzoek mee mag doen)

- **Stuur het nieuwe verwijsbriefje op!**

Stuurt u een bevestiging van de afspraak voor het intakegesprek? Stuur dan het nieuwe verwijsbriefje mee. Op

<http://www.alcoholenzwangerschap.nl/nl/professional/verwijsbriefjes.html> kunt u deze downloaden. In het nieuwe verwijsbriefje staat alle informatie die uw cliënt nodig heeft. Bovendien staat er in dat u, de verloskundige, graag wil dat de cliënt meedoet. U kunt het verwijsbriefje persoonlijk maken door deze aan te passen aan uw praktijksituatie. U kunt bijvoorbeeld de namen van de verloskundigen van uw praktijk onderaan toevoegen of de brief printen op briefpapier van uw praktijk.

Werving praktijken

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat 30 verloskundigenpraktijken aan het onderzoek zouden meedoen die elk 10 respondenten zouden werven vóór 1 juli 2011. Nu het onderzoek begonnen is, blijkt dat het werven van respondenten langzamer gaat dan gedacht. Om toch op 1 juli 2011 een totaal van 300 respondenten te bereiken zijn de onderzoekers op zoek naar meer verloskundigenpraktijken om aan het onderzoek deel te nemen. Een eerste wervingsronde heeft 12 extra praktijken opgeleverd. De nieuwe praktijken worden hierbij van harte welkom geheten! Maar we zoeken nog meer praktijken! Het streven is om 90 praktijken aan het onderzoek te laten deelnemen.

Weet u nog een verloskundigenpraktijk die misschien geïnteresseerd is om mee te doen? Mailt u dan de naam van de praktijk naar nvanderwulp@stap.nl. De onderzoekers zullen dan contact opnemen met deze praktijk.

Bezoeken Verloskundigenpraktijken

Nu het onderzoek begonnen is, zullen wij alle deelnemende verloskundigenpraktijken bezoeken. De verloskundigenpraktijken in de groep Mondelinge Voorlichting worden als eerste bezocht. Zij krijgen namelijk een training over hoe zij de mondelinge voorlichting moeten geven. Echter, ook de verloskundigenpraktijken van de groep Internetvoorlichting en de Controlegroep worden bezocht. Hieronder staat uitgelegd wat het doel is van deze bezoeken.

Waarom komen we langs op de praktijk?

We komen langs op de praktijk om de werving van respondenten persoonlijk te bespreken met de assistent of de verloskundige. Verder vertellen wij tijdens deze bezoeken nog eens wat het onderzoek precies inhoudt, wat er van elke praktijk wordt verwacht en hoe wij kunnen helpen om zoveel mogelijk respondenten bij elkaar te krijgen.

Ook vinden wij het belangrijk om met elke verloskundigenpraktijk persoonlijk contact te hebben. Wij hopen dan ook dat een praktijk niet zal aarzelen om contact met ons op te nemen wanneer er zich een probleem voordoet of wanneer er vragen zijn.

Is uw praktijk nog niet benaderd voor een afspraak?

Wij zullen heel binnenkort contact met u opnemen voor het plannen van een afspraak. Omdat de verloskundigenpraktijken verspreid zijn over heel Nederland, kan het een paar

weken duren voordat u aan de beurt bent. Wilt u graag dat wij snel bij u langskomen? Belt of mailt u ons dan gerust! U vindt onze contactgegevens aan het einde van deze nieuwsbrief.

Interview met de verloskundigen van Aan de Laak in Hoevelaken

Aan de Laak is een kleinschalige verloskundigenpraktijk in Hoevelaken met twee verloskundigen, Sanne Bokkers en Joke Bal en een vaste waarnemster, Dirrienne Aman. De praktijk heeft ongeveer 200 zorgeenheden per jaar. Deze praktijk doet het goed met het werven van respondenten. In een kort interview vertellen de verloskundigen over wat zij vinden van het onderzoek en hoe zij respondenten werven.

Hoe hoorden jullie voor het eerst over dit onderzoek en waarom wilden jullie meedoen?

Wij zijn door iemand van het onderzoeksteam gebeld met de vraag of we mee wilden doen. We vinden het in algemene zin belangrijk om aan onderzoek mee te doen. Want hoe meer er bekend is over de verloskundige zorg, hoe beter wij deze zorg kunnen bieden. We wilden specifiek aan dit onderzoek meedoen, omdat we net in de media hadden gehoord over alcoholgebruik tijdens de zwangerschap. We schrokken ervan dat volgens de media verloskundigen het alcoholgebruik van hun cliënten onderschatten. We willen daarom graag meehelpen om meer inzicht te krijgen in hoeveel zwangere vrouwen alcohol gebruiken en wat wij als verloskundigen eraan kunnen doen om alcoholgebruik tijdens de zwangerschap te voorkomen.

Hebben jullie iets geleerd van het onderzoek? Wat vinden jullie ervan dat jullie meedoen?

We hebben zeker al iets geleerd van het onderzoek. Omdat wij in de groep Mondelinge Voorlichting zitten hebben wij een training gehad over alcohol en zwangerschap, waarin in onder andere aan de orde kwam dat weinig vrouwen tegen de verloskundige open vertellen over hun alcoholgebruik. Terwijl ongeveer 30% van de zwangere vrouwen alcohol gebruikt, zegt maximaal 5% dit tegen haar verloskundige.

Voordat wij de training kregen, gaven we geen voorlichting over alcohol aan vrouwen die zeiden dat ze niet dronken. Na de training hebben wij besloten om aan alle cliënten voorlichting te geven over alcohol tijdens de zwangerschap, of ze nu wel of niet drinken. Als een cliënt nu zegt dat ze geen alcohol gebruikt, dan zeggen we dat dat heel goed is en dat het belangrijk is om in de rest van de zwangerschap ook geen alcohol te drinken.

Verder merken we nog niet heel veel van het onderzoek. Onze belangrijkste taak op dit moment is het werven van respondenten. We hebben het voorlichtingsmateriaal nog niet hoeven gebruiken bij het intakegesprek. We zijn heel benieuwd hoe dat zal zijn!

Het werven van respondenten gaat bij jullie heel goed! Hoe kan dat, wat doen jullie precies?

De aanmelding van nieuwe cliënten gaat bij ons altijd telefonisch. Een nieuwe cliënt krijgt dan één van de verloskundigen aan de telefoon (wij werken zonder assistent). Wij nemen haar gegevens op en vertellen haar eerst over Moeders voor Moeders en dan over het onderzoek Alcohol en Zwangerschap. Over het onderzoek vertellen we dat het gaat om alcoholgebruik tijdens de zwangerschap en dat het de bedoeling is dat de cliënt een korte vragenlijst invult. Als de cliënt in de vragenlijst invult dat ze alcohol heeft gebruikt, dan krijgt ze meer vragen en vult ze later nog twee vragenlijsten in. Na deze inleiding over het onderzoek vragen we aan de cliënt of ze op internet de vragenlijst wil invullen. Tot nog toe antwoordden alle cliënten daar 'ja' op. Vervolgens sturen wij bij de afspraakbevestiging van het intakegesprek het 'doe mee' briefje waar de link naar de website op staat naar de nieuwe cliënt.

Hebben jullie al meegemaakt dat een nieuwe cliënt aan de telefoon zei dat ze de vragenlijst niet wil invullen?

Nee, dat hebben we nog niet meegemaakt. Maar als dat een keer zou gebeuren, dan zouden we zeggen dat dat uiteraard goed is. Tijdens het intakegesprek gaan we dan wel dieper in op alcoholgebruik. Dan vragen we daar nog wel goed op door.

Zijn jullie verrast dat jullie het zo goed doen qua werven?

Ja, we zijn wel verrast. We zijn een kleine praktijk, en het is mooi voor het onderzoek dat we al vier cliënten geworven hebben! We weten natuurlijk niet zeker hoe het komt. We hopen dat het komt door onze manier van werven, daar zijn we wel trots op. Zeker weet je dat natuurlijk niet, er kunnen andere redenen zijn. Voor het onderzoek zijn we er in ieder geval hartstikke blij mee!

Contact

Wilt u meer informatie over het onderzoek Alcohol en Zwangerschap? Of heeft u algemene vragen over alcohol en zwangerschap? Surf dan naar onze website:

www.alcoholenzwangerschap.nl/professionals

Ook kunt u ons bereiken:

Per telefoon:

030-6565041

Per e-mail:

nvanderwulp@stap.nl